

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:
6-hatában post. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

NYITÓsor 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, július 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: A tisztviselők sorsa.
- Egy választás titkaiból.
- A német hadsereg és a felekezeti kérdések.
- Takács Zoltán bandája működésben.
- A meggyilkolt ékszerész.
- Vasúti szennalétek.
- Hazárdjáték egy kávéházban.
- Aradi fa a vámsorompóhoz.
- Krivány Lászlót haszták.
- A kéművesek sztrájkja.
- Szénne égett furdók.
- A londoni botrány.
- Asszony-e, vagy leány?
- Tárca: Az egyetlen. Írta: Vértessy Gyula.
- Regény-Csarnok: Hipnózis. Írta: Hardy I. D.

A tisztviselők sorsa.

Arad, július 3.

A magyar tisztviselők sorsa iránt meglehetősen részvételenk adott kifejezést tegnap a király is. Ez újra alkalmat ad nekünk, hogy a kérdés újabb alakulásait szóvá tegyük e helyen.

Nem lehet eléggé mérlegelni a mindig jobban fokozódó várakozás és türelemnek ama fokát, melylyel a tisztviselők anyagi helyzetük javítását remélik. A türelmet az a rendületlen bizodalom teszi lehetővé, melyet a törvényhozásba helyeztek az állami tisztviselők akkor, midőn a trónbeszédben elhangzott a királyi szó és a válaszfeliratban biztosítékot nyert a törvények megalkotásának ígérete. Ne csodálkozzék tehát senki, hogy az 1902-ik évi költségvetés letárgyalása után fel-felhang-

zott egy-egy panaszos szó a megígért törvényjavaslatok előterjesztésének késedelme miatt és talán ez indította a képviselői köröket arra, hogy a nyári szünet előtt a pénzügyminiszter urhoz interpelláció intéztessék.

Hogy mivel jutott előbbre a tisztviselők ügye? Az 1902. évi június 14-én Benedek János képviselő interpellációjára adott miniszteri válasszal. A miniszter az országgyűlésben kijelentette, hogy a következő őszi ülésszakban oly időben terjeszti be a törvényjavaslatot, hogy az még ennek az évnek a folyamán letárgyaltassék és a tisztviselők a részükre költségvetésileg kilátásba helyezett fizetésjavításban már a jelen év folyamán is részesüljenek.

Előbbre jutott továbbá a tisztviselői kérdés azzal, hogy a felszólaló képviselő bizonyosságot tett arról, hogy a „magyar állami tisztviselők jelenlegi helyzete a magyar állami és társadalmi életnek oly égető sebe, melynek gyökeres orvoslását tovább el nem odázható politikai szükségnek ismerték fel az összes politikai tényezők, fenn és lenn egyaránt.”

De előbbre jutott a kérdés azzal is, hogy a képviselőházban ezen kérdést a pártok nem tekintik pártkérdésnek, ennél a kérdésnél a képviselő urakat nem vezeti semmiféle párt szempont, hanem ezen kérdést általában magasabb állami, nemzeti és szociális szempontokból tekintik.

És midőn mi ezeket a momentumokat konstatáljuk, felette jól esik arra is rámutatni, hogy az interpelláló képviselő ki-

jelentéseire Magyarország pénzügyminisztere így adja meg a választ:

„Teljesen igaza van a t. képviselőtársamnak abban, hogy a tisztviselői fizetésrendezés kérdése nemcsak személyi kérdés, hanem nagyfontosságú politikai kérdés és az adminisztráció jóságának és megfelelő voltának is kérdése.”

S midőn ezek a nagy jelentőségű szavak az országgyűlésben így hangzottak el és midőn a pénzügyminiszter kinyilatkoztatta, hogy az ő részéről teljesen tisztában van azokkal az alapelvekkel, a melyek szerint a fizetésrendezés megadandó. Tisztában van azzal is, hogy budgetáris szempontból mit tehet a kormány és mely határig mehet el ebben az irányban a kérdés megoldásánál. Miért kellett tehát a miniszteri választ oly értelemben adni, hogy a kérdések egész légiója támadjon utána?

Vajjon mit értett volna a pénzügyminiszter ur annak a reménybeli törvényjavaslatnak, ha megmondja vala, hogy milyen alapelvekre fekteti az általa is elismert nagyfontosságú politikai és nemzeti kérdés megoldását?

De az alapelveket már abból a szempontból is ki kellett volna jelenteni, mert azok kijelentése nélkül a költségvetés keretébe felvett három millió korona összeget nem lehet felosztani. Most már ez az összeg csakis a fizetésrendezésről megalakotandó törvény keretébe lesz beállítható, mivel a fizetésrendezés akciójának a folyó évben kell megindulnia és ez a részös-

TÁRCA

Az egyetlen.

Írta: Vértessy Gyula.

Más alkalommal még ugyancsak jól fest Pál ur és senki se mondaná róla, hogy a negyven felé igyekszik, de most bizony erősen megviseltnek látszik. Hja, hiába, a kivilágos kiviradtig tartó majálisok nem valók már az ő korabeli legényeknek. És különösen nem való az, hogy úgy végigrobotolja valaki az összes táncokat, mint ő. Mig az átizzadt kabátot, meg mellényt vonszolja le magáról, azalatt úgy csendesen szidja is magát:

— Te vén csacsi, hát kellett ez neked? És miért tetted? Hogy meghódítsd azt a kis leányt? Felesleges munka volt, mert ha el akartam venni, hozzád megy az úgy is, tánc nélkül is, szerelem nélkül is. Mert elég jó jávedelmed van. De csakis azért! Mert különben vége a hódító külsőnek.

A tükör elé áll és így beszél tovább becses személyéhez:

— Megvénültünk, uracskám, erősen megvénültünk! A fiatalságnak vége van! A hajad őszül, a szemed körül micsoda hatalmas ráncok. S abból a kis gödröcskéből is a bajuszod a'att, a melyre annyi csókot kaptál, abból is ránc lett, barátom, biz'az! S hova lett a tűz a

szemedből? A ragyogás, a fény? Csak úgy pislog, mint valami rossz mécses! Pfu, de vén is vagy!

Fáradtan az ágy szélére ül s vetkőződni kezd. De abbahagyja, mikor hallja a fali órát ütni!

— Fél nyolc. Kilencre pedig tárgyalásom van. Nem érdemes fefeküdni.

Atöltözik, az inással megcsigáltatja a teáját, rágyújt egy szivarra és időtöltésül gondolkodni kezd az éj eseményeiről.

Eseményeiről? — mondja magában gunyosan. A magunkfajta parti számba menő legényekkel csak nagyon sablonos események szoktak megesni. Lavirozunk a kivetett háló között, eleintén menekülünk előlük, azután önként beléjük futunk: mikor vénülni kezdünk s a gyomrunk elromlik. Kezdjük emlegetni a családi élet nyugalmas boldogságát.

Kihuzza az íróasztal fiokját s kivesz belőle egy átkötött levélcsoportot.

— Már el is készítettem szegényeket a tűzhalálra. Hogy valahogy az asszony meg ne találja. Mert Annuskát okvetlen meg fogom kérni s ő okvetlen hozzám fog jönni. Hogyne jöjjön! Hiszen ha úgy kihuzom magam, még elég jól is festek, azt meg tudja, hogy az írodám jól megy s elvégre egy kis postatiszteszka leányának mindég jó parti egy fővárosi ügyvéd. akinek megy is valahogy az irodája. Hogy szeret-e? Aligha halna meg értem. Hogy sze-

retem-e? A fiatalsága ingerel egy kissé. Ennyi az egész. S olyan tisztességesnek látszik. Talán nem fog megcsalni s miután szegény, talán hálás is lesz.

Persze ezek között voltak, a kik jobban szerettek.

A csomagot kibotja s a leveleket olvasni kezdi:

— No, ez az első aligha. A kis konstánia kabát a földolog... Megalkudtam a kabátot, ugye kifizeted édes mucuskám a te sűrű szerető Olgicádnak... Hogyne fizetném. Azaz, hogy csak akkor fizettem. Ma aligha fizetném. Pedig valamicskével jobban telnék.

— Ez meg annak a szentimentális asszonykának a levele.

— Nem akarjon lerántani a bűnös szerelem örvényébe! Maradjon ez a mi szerelmünk tiszta és ártatlan!

Az örökös frázis! Lázás csókokban végződő tiszta és ártatlan szerelem.

Hát ez kinek a levele? A kis falusi bakfisé. De régi történet ez is. Akkoriban készültem az ügyvédi vizsgára. Egy nyáron unalomból udvaroltam neki, s őszszel jött a levele utánam: — A magáé akarok lenni! Mentsen ki ebből az utálatos, kicsinyes környezetből. Imádom, meghalok érte.

Nem mentettem ki. Bosszúból azután férjhez ment egy falusi gazdához. A leány nem kellett, de az asszonyhoz lekergetett a vágya-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

szeg a fizetési többlet részletébe kell, hogy beszámíttassék.

Lám alig hangzott el a miniszteri válasz, a napilapok nyomban közölnek különböző fizetésrendezési tervezeteket, egyiknek hitelesebb és előkelőbb a forrása, mint a másiknak, egyben azonban mindegyik megegyezik, hogy mindannyit a kormány hivatalos tervezeteiként hozzák nyilvánosságra. Egy hírlap pedig már oly előkelő kézből kapott hírről kedveskedett olvasóinak, hogy az új tervezet táblázatát is felállította (700 frt) 1400 korona kezdőfizetéssel.

Ez az alapszámítás már magában megdöbbentő — mert az ilyen számítás ismét csak félrendszerit vonna maga után és a magasabb fizetési osztályokban, még aránytalanabb különbözetet okoz, mint az alsóbb fizetési osztályokban. De micsoda indító ok vezetné a kormányt, hogy eltérjen az (800 frt) — 1600 korona kezdő illetve alapfizetés számításától? Micsoda okok kényszerítenék, hogy letérjen a méltányosság útjáról egy oly kérdés megoldásánál, melyet magasabb állami és nemzeti kérdésnek tekint?

Mert hogyan jutna az igazság kifejezésre, — ha a most már végleges fizetésrendezés keresztülvitelénél nem az — 1600 korona alapszámítás vétetné irányadóul akkor, midőn Ausztriában nemcsak, hogy rég ezen számíttással vannak javadalmazva az osztrák hivatalnokok, hanem ma már a nyugdíjasok fizetését is emeli az állam 10 százalékkal, az özvegyekét 25 százalékkal.

De ne mutassunk az osztrák kollégák helyzetére, hanem nézzük azok javadalmazását, akikre joggal rámutathatunk és a kikkel szemben egyenlő mértéket kívánhatunk: ezek a két állam közös tisztviselői és a honvédtisztek javadalmazásai.

Mikor a pénzügyminiszter ur elmondotta, hogy rendben van a dologgal, három fővonásban ismertethette volna azokat az alapelveket, melyeket oly szigorú titoktartás pecsétje alatt őrizve rejteget. Mi a miniszteri választ tudomásul vesszük, mert még mindig nincs okunk az ígéret megvalósításában kételkedni.

Jóllehet, hogy a fizetésrendezés azon

alapelvei, melyeket a kormány hivatalos tervezeteire felállított: előttünk még ismeretlenek; a miniszteri választ mégis megnyugvással vesszük, mert erős a hitünk abban, hogy a magyar kormánynak és a törvényhozásnak nem lehet más alapelvekre fektetni a tisztviselő-kérdés megoldását, mint az igazság és méltányosság elveire.

Ez pedig nem lehet más, mint

- a) — az 1600 korona összeggel való kezdő alapfizetés;
- b) — a megalkotandó törvénynek leg-rövidebb idő alatti végrehajtása;
- c) — és a fizetési többletnek oly módon való felosztása, hogy arra nézve minden fizetési osztályban a szolgálati évek száma legyen az irányadó.

Ha ezek lesznek a főpontok, a többi részletek nem sok gondot és dolgot fognak adni.

Arról, hogy a miniszteri válasz a szolgálati szabályzat megalkotásáról és az 1885-dik évi XI-dik törvénycikk módosításáról mit sem tartalmazott — fájó szívvel emlékezünk meg, mert ezek hiánya szintén égető sebek. De reméljük, hogy az őszi ülésszakban ezek is a képviselőház elé kerülnek. **Egy tisztviselő.**

Képviselőjelölés. A szobránci választókerület szabadelpárti választói tegnap *Pataky* András elnöklésével megtartott gyűlésükön, a *Köröskényi* Elek halálával megüresedett képviselőségre, egyhangulag *Csuka* István szobránci földbirtokost jelölték.

Egy választás titkaiból.

(Kérvény a zirczi mandátum ellen.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, július 3.

Az ez évi május 27-én tartott zirczi pótválasztáson tudvalevőleg *Udvary* Ferenc néppárti jelöltet választották meg képviselőnek. 887 szavazattal *Hunkár* Dénes szabadelpárti jelölt 856 szavazata ellenében.

A szabadelpártiak névében *Frey* Lajos és társai kérvényt adtak be a kir. kuriához a választás ellen, még pedig felekezeti izgatás, vesztegetés, etetés és itatás címén.

Fővárosi tudósítónknak alkalmá volt be-

pillantást nyerni ebbe a kérvénybe, a mely tanukra való hivatkozással valóban érdekes adatokkal szolgál a néppárt választási hadjáratára vonatkozólag.

Mindenekelőtt felemlíti a kérvény, hogy még a tavalyi általános választáson Szombathelyen *Udvary függetlenségi elvei fenntartásával a szabadelpárti* jelöltre adta szavazatát és *Andre* Gyula zirczi képviselő halálával már néppárti jelöltként lépett fel.

Hát ez is érdekes. De különösképen jellemző az, — ha igazak a kérvény adatai — a mit a korteskedésről ír.

Szerintök *Zboray* Miklós néppárti képviselő Esztergár községben azzal izgatott a zsidók ellen, hogy a zsidók, mint *Shilock*, fontonként vágják ki a húst a nemzet testéből. — *Móri* Richárd cisztercita rendi lelkiatya ellen, mert nem volt a néppárt hive, azzal izgatott, hogy *hitehagyott*, és csodálja, hogy eddig is ki nem kergették a községből.

Megjegyzendő, hogy a kerület választóinak nagyobb része protestáns, a kik tulnyomóan függetlenségi pártiak és zsidó választó összesen csak száz van a kerületben.

Dehát a kérvény szerint a zsidók elleni izgatással akartak hatni a más vallásfelekezetre.

Előadja továbbá a kérvény, hogy a néppárt hallatlan terrorizmust fejtett ki, a törvény ellenére vallási momentumokat vitt bele a választási küzdelembe és számos tanut hoz fel a vesztegetés, etetés és itatás bizonyítására.

Végül a kérvényezők azt bizonyítják, hogy *Hunkár* Dénes és nem *Udvary* nyerte el a szavazatok többségét, kéri hatvan szavazatnak *Hunkár* javára való átszámítását és annak kimondását, hogy *Hunkár* lett a kerület országgyűlési képviselője. Egyben a bizonyítás elrendelését is kéri.

A kérvényt még szeptemberben tárgyalni fogja a kuria.

TÁVIRATOK.

A kinali kártérítés.

Washington, július 3. Arra a hirre vonatkozólag, hogy Kína vonakodott a kártérítés júliusi részletét megfizetni, azt jelentik, hogy a külügyi hivatal meg van győződve róla, hogy a pekingi követnek kétségtelenül szándéka volt megengedni Kínának, hogy a kártérítési ösz-

kozás. S nem volt nehéz munka elhódítani attól az együgyű, vénecske, jámbor, kövér bácsitól, akit soha sem szeretett.

Hanem ez veszedelmes kaland volt. Mindenáron el akart válni. Egyedül és kizárólag az enyém akart lenni, holott én ezer örömmel lemondtam a tulajdonjogról. A vizsgámmal el is késtem, mert el kellett előle menekülnöm valahová a csendes vidékre, miután Budapesten, miatta nem mertem maradni. Szerencsémre valahogy mégis belenyugodott a változhatatlanba.

Nesze, itt a családi arckép is, amelyet a béke jeléül küldött. Milyen esetlen ez a kövér ur, s ő nagyságán milyen átkozottul rosszul szabott ruha van. S három pufokképző gyerek a földön. Önagysága is erősen hizásnak indulva! Csakhogy megnyugodott, asszonyom és csak hogy hizni kezd...

A falusi után a városi. *Brigitta* kisasszony levele:

Ne higgyen a rossz nyelveknek, hogy préda, pazarló és nagyravágó vagyok! Akit szeretek, annak kedvéért tudnék én nyomorogni is és igényeimet tetudnám szállítani a legkevesebbre. Magát pedig szeretem! Gondoljon arra a csókra, melyet tegnap kapott és beszéljen a mamával.

A csókra gondoltam is még azután is, de a mamával nem beszéltem.

Jobb is volt, itt van egy levele asszonykórától is:

— Szeress, szeress, te drága! Csak egy gyönyörűsége van az életnek: a szerelem. S az a boldog élet, amelyet csak a csókok emléke őriz meg... Holnap megint várlak...

Ha én vettem volna el lehet, hogy ez a levél máshoz intéződött volna és a szarvak az én fejemre kerültek volna.

Hát ez a félig megirt levél mit keres itt? Nane, hiszen ez az én irásom. Vajon kinek irhattam? Nagyszerű bekezdés:

— Ejjeli tizenkét órakor írom ezt a levelet. Mire elolvassa én már nem leszek. Nem tudok élni ön nélkül. S ön nem szeret. A család hidege lefagyasztotta az üde bimbókat.

Teringette, csak tudnám kiért falytak le akkoriban az üde bimbók?

De lássuk tovább:

— Így nem élhetek. Az ön szerelme nélkül nincs számomra élet. Ha majd nem leszek, hozzon a síromra virágokat. A sírjára annak, a ki ajkán az ön nevével fog meghalni.

Meg akartam érte halni. Ajkamon a nevével. S ime most a neve sem jut eszembe.

Szerencsére itt van a levele. Az utóaktája ennek a hervadásos levélnek. Elég rövid.

— Maga csacsi! Tegnap ugy-e azt hitte, hogy nem szeretem. Pedig szeretem, de az uram gyanakodik. Most vigyázni kell. Ha nem kell tőle félni, megcsókolom én akár százszor is...

Unottan rakja vissza *Pál* ur a leveleket. Nem érdemes ugyan őket tartogatni, de ezut-

tal mégis megkíméli még őket a tűzhaláltól. Majd ha megkéri *Annuskát*. Mert meg fogja kérni okvetlenül. De mi lesz azután, ha arra is ráun mint ezekre valamennyire, a csókok a viszonozott szerelmek után.

Mi lesz? Hát mi, az, ami más házasságoknál. Unatkozni fognak egymás mellett és igyekezni fognak egymásnak terhére nem lenni.

Már beakarja zárni az asztalfiókot a levelekkel együtt, mikor a fiók fenekén megpillant egy irást, a melyre rá van írva:

— Az egyetlen!

Felbontja, hát gyászjelentés. Egy kis leányról szól, a ki meghalt élete tizenhetedik tavaszán.

S egyszerre rácsap a lelkére hatalmas erővel a fájdalom. S hirtelen, amíg végig fut előtte a kedves gyermek emléke, tele jön a szemé könnyel.

És a sivár lelkű, kiegett szívű, vénülő leány elszorult szívvel siratja meg, valahán el-lenállhatlan őszön parancsára, az egyetlen, a kihez egy ártatlan szűzies csókon kívül semmi emlék sem köti s a kit talán épp ezért szeret most is s a kinek emléke a léha szerelmek ingoványain át tisztán és ragyogóan kíséri.

És míg a többi emléket bedobja a tűzbe, ezt az egy szomorú lapot kegyelettel teszi vissza az asztalfiókba, a múlt szerelmek sírjába, a honnan csak ez az egy támadott fel, mert csak ez az egy volt rá érdemes...

ezeket a szerződés aláírásakor volt váltóárfo-lyam mellett fizesse meg, de az Egyesült-Álla-mok kormánya nem ment odáig, hogy vonako-dott volna a fizetést ugyanazon az alapon, mint a többi hatalmasságok, elfogadni. Mindössze annyit tett ebben az irányban, hogy tudomá-sára adta Kinának, hogy álláspontját okosnak és jogosultnak tartja.

London, július 3. A „Times“ jel-nti Pe-kingből: Noha a mandzsuriai szerződésre vo-natkozó megerősítő okiratokat múlt hó 29-én Pétervározt kicserélték, az idegen katonai szol-gálat megtartása tekintetében *állandóan vannak nézeteltérések*. Oroszország állandóan ragaszkodik az idegen csapatok visszahívásához.

Lengyelek üldözése.

Posen, július 3. A poseni országos tör-vényszék ritka szigorú ítélettel sujtott tegnap két poseni lengyel író. *Két évi szigorú fog-ságra ítélte dr. Kaspari-Goldt* írónt és *Morasti* kiadót, a miért egy németellenes külföldi len-gyel brosurát terjesztettek.

Elpusztult szőlők.

Bordeaux, július 3. A tegnapi zivatar tel-jesen megsemmisítette a bordeauxi szőlőket. Az idén Bordeauxban nem fognak szüretelni. A kárt három millió frankra becsülik.

A német hadsereg

és a felekezeti kérdések.

(Egy altábornagy az antiszemizmussal szemben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

Németországnak legnagyobb rangú kato-nája, akit Vilmos császár legutóbbi beszédében bizalmas barátjának nevezett s akit a pápá-hoz való bizalmas küldetéssel egy hónapja Ró-mába küldött, a katolikus Loe tábornagy teg-napelőtt beszédet mondott Bonnban. A beszéd kiegészítése a császár minapi aacheni beszéde-nek, amelyben II. Vilmos azt mondotta, hogy birodalmát „a kereszt oltalma alá állítja“ Loe tábornagy most főlemeli szavát a „vallási tü-relemtelenség és utálatos viszálykodás ellen“ s ki-vált az antiszemitizmust ítéli el.

„Becsülványam, — így szól — hogy úgy a császár, mint a pápa bizalmára méltónak mu-tatkozzam. A minap öreg huszárjaimhoz inté-zett beszédemben idéztem Bismarck híres mon-dását: „Mi németek senkitől sem félünk, csak az Istentől.“ A mondás ma igaz és az is fog maradni, de csak akkor, ha a németek ere-dendő hibáját, a nyomorult felekezeti veszekedéseket abbahagyjuk, és ha mindannyian, vallás-különbség nélkül — protestánsok, katoliku-sok és izraeliták — mind összetartunk.

Uraim, szándékkal említem én itt az izrae-litákat, mert tudom, hogy ezzel vallásunk megalapítójának szellemében beszélek, aki a türel-messég mintaképe, császári uram szellemében, aki hál' Istennek, a kereszt oltalma alá helyez-kedett pompás beszédében, a szent atya szellemében, aki magas keresztényi felfogással minden más vallásut, aki becsületes, ugyanazzal a sze-retettel és becsüléssel övez. De megemlítem az izraelitákat nemcsak mint keresztény, hanem mint katoná is, mert a keresztény és a katonai katekizmus között semmi ellentmondást nem talállok.

Ez álláspontból és ez értelemben beszéltem két hét előtt itt e helyen az én öreg huszár-jaimhoz: protestánsokhoz, katolikusokhoz és izraelitákhoz, mert ez utóbbiak is nagy örö-mökre idejöttek büszke katonai öntudattal. Való-ban nagy örömmre! Mert közöttük van a nagy háború egyik legvittebb huszárja, bonni

flu. Ő is a kereszt jele alatt él, mert vitézsé-geért a vaskeresztet ékesítették föl. Es én minden találkozásunkkor megszorítom a kezét, mert nagyrabecsülöm. Utólag hallom, hogy multkori szavaimon egynehány vakbuzgó zelota boszankodott. Ha ez igaz, akkor azzal a gon-dolattal kell vigasztalódnom, hogy ezek a fanatikusok bizonyára sokkal fiatalabbak, semhogy a nagy háborút láthattak volna s ezért nem értik a katonabeszédet.

Az a zsidóvallású öreg huszár, akit Loe tábornagy ilyen nobilis szép szavakkal apesz-trofált, Bier Mózes bonni marhakereskedő, aki az 1870—71-iki porosz francia háborúban Strub-berg tábornok futára volt. 1846-ban született Meckenheimban és 1868-ban lett huszár. Részt vett a gravelottei, st.-privati csatában, Metz vá-rának körülzárásában és elfoglalásában. Harcolt Bertrancourt mellett, ahol egy gránát szil-lánkja letépte lábáról a csizmát, továbbá Ami-ensnél, Forcellesnél, Budynál, Halluenál, Sapig-niesnél, Bapaumenál, Pertry-Pouilletnél és St.-Quentinél, s mindenütt mint futár a legve-szedelmesebb szolgálatot teljesítette. A bapaumi ütközetben egy gránát elsodorta lovát, de azért Bier Mózes elvitte a nála levő fontos jelentést Góben tábornoknak s meg is hozta tőle a választ. A háború végével Strubberg és Loe tábornokok az összes csapatok színe előtt meg-dicsérték. 1872-ben mint egycsillagos őrvezető vált meg a katonaságtól.

Loe tábornagy dicsérete, amelylyel őt és vele az izraelita katonákat illette a császárra való hivatkozással, jelentős dolog Németországgal, ahol néhány év óta izraelitát *nemesak tiszté, de még altiszté sem neveztek ki*. Loe tábornok beszéde e tekintetben, ugylátszik, gyö-keres változást jelent a német katonai felfo-gásban.

A meggyilkolt ékszerész.

(A rablógyilkos nő újabb vallomása.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 3.

Az aradi-utcai rémeset, megkerülvén a gyilkos, már csaknem egészen tisztán áll a budapesti rendőrség előtt *Petró Gyuláné* min-dent bevallott, amit elkövetett s most már csak az esetleges büntársak kinyomozása van hátra.

Volt-e büntársa, vagy sem? A rendőrség, dacára annak, hogy *Petróné* állhatatosan meg-marad azon állítása mellett, hogy egyedül kö-vette el a tettet, nem hisz e tekintetben az asszonynak. Mert lehetetlennek tartják, hogy a vézna, gyöngye asszony egymagában képes lett volna a szerencsétlen *Erdei Sándor* holt-testét úgy széjjelvagdalni. A vastag lábszár-csontok elvágásához elég ereje semmi esetre sem volt. A legközelebbi napok folyamán min-denesetre tisztában lesz a rendőrség a büntárs létezésével. Ebben az irányban folyik most a nyomozás.

A vizsgálat eddig a gyilkos asszony férje, *Petró Gyula* asztal-szegéd ellen nem derített ki terhelőt. Sőt szinte bizonyos, hogy *Erdei* meggyilkolásában tettelegesen nem vett részt. Legfeljebb arról lehet még szó, nem segített-e feleségének a szerencsétlen áldozat holttestének eltüntetésében.

Ez a gyanu fennáll, ám e miatt baj nem érheti *Petrót*. Mert ha meg is tette, ezért a *bünpalástolásért*, a hitveséről lévén szó, *nem büntethető*. Azért meg éppenséggel nem lehetne feleletre vonni, ha csak tudott a gyilkosságról, illetőleg utólagosan tudomást nyert volna. Mert senki a feleségét följelenteni nem köteles. Ez a magyarázata annak, hogy a rendőrség *Petró Gyulát* le sem tartóztatta.

(Husz forint miatt.)

A példátlanul elvetemült gyilkost az éj-szakai magános fogság megtörte. Egész éjjel nem tudott pihenni, nyugtalanul járt-kelt cel-lájában és sirt. Nem volt mellette senki s a rendőrnek, a ki a cella előtt őrködött, szigo-rúan meghagyták, hogy ne beszélgesse a fo-golylyal.

Petró Gyuláné éppen nem csinos arcú nő. Huszonhárom éves csak, de olyan, mintha har-mincnál is idősebb lenne. Hatarozottan csunya, fekete, cigányos típus, merészen felálló orral. Szemei vörösek a sirástól. Mig tegnap maka-csul, bátran felelt a vizsgálatot vezető osztály-tanácsos kérdéseire, ma hallgatag, elgondolkodó és megtört.

Reggel *Farkas Lajos* osztálytanácsos ismét maga elé vezettette és ismét kihallgatta. Mai vallomása csak a gyilkosságot megelőző napok tekintetében tér el tegnapi szavaitól.

Ezt mondotta lényegében:

— *Erdei* kis részletekre is adott ékszer-t, de én minél előbb akartam letörleszteni az adósságomat, hogy az uram ne tudjon róla. Legutóbb azt mondtam neki, hogy jöjjön el szombaton, június 28-án. Husz forintot szándé-koztam törleszteni. Csakugyan meg is jelent nálam *Erdei*, de nem fizettem neki. Megkér-tem, hogy jöjjön el hétfőn, mert most egyálta-lán nincs pénzem. *Erdei nagyon jó ember volt*. Nem ment el mindjárt a lakásomról, hanem kínálásonra leült az asztal mellé s közel fél-órát beszélgetett velem. *Erdei nagyon jó em-ber volt*, — ismételte az asszony, — a részle-tekért nem zaklatta a vevőit s nem gorombás-kodott. Anyagi helyzetemről is beszéltünk. Mondtam neki, hogy nagyon rosszul folyik a sorsom. E közben bejött hozzám a konyhába *Erlích Etel* nevű szomszédnőm és kölcsön kérte a teknőmet. Odaadtam neki. Valamivel később bejött *Fogl Józsefné* is, de a mikor meglátta, hogy nem vagyek egyedül, kiment.

Most hétfőn reggel nyolc és kilenc óra között *Erdei* ismét eljött hozzám. Pénzem ek-kor sem volt. Megmondtam neki és láttam, hogy a dolog nem tetszett *Erdeinek*. *Még sem gorombászkodott* s miután azt mondtam neki, hogy jöjjön el délután, elment. (Az asszony sirva fakad.) Vártam is rá este negyed hétig. Nem jött el és én erre elmentem a férjemhez a műhelybe. Minden este elmentem hozzá. Két kis gyermekemet betettem a kis kocsiba s az-tán a férjemmel együtt kimentünk a ligetbe. Ott vacsoráztunk is. Két kvártélyosom van: *Kardos János* és *Kirsler Rudolf* asztalossegédek. Mikor hétfőn elmentem hazulról, mind a kettő otthon volt.

Kardosnak megmondtam, hogy ha egy öreg ur találna jönni, mondja meg neki, hogy vártam rá. *Akkor volt is husz forintom s ha el-jött volna biztosan nem ér ez a szerencsétlenség*. Pénzem úgy volt, hogy *Adler Samu* aradi-utcai zálogosnál elzálogosítottam az uram és a szoba-uraim három ruháját. Huszonegy forintot kap-tam rá. Ezt a pénzt *Erdeinek* szántam.

Kardos másnap reggel észrevette, hogy a fekete ruhája nincs meg. Kérdőre vont s én megvallottam neki, hogy zálogba tettem. *Kardos* haragosan rámszólt, hogy menten kerítsem meg a ruháját s én még korán reggel el is hoztam *Adlertől*, aki a ruhákat még nem küldte volt be a nagy zálogházba. Ez a ruha volt a vesz-tem. Ha nem kellett volna kiváltanom... a husz forintot odaadtam volna *Erdeinek*.

Tegnap aztán *Erdeinek* megvallottam, hogy nem tudtam sehol sem pénzt keríteni. *Erdei* rám szólt: No lássa, ez már baj, miért nem mondta meg előre. Ne bolondított volna ide

annyiszor . . . Aztán összevesztünk és . . . én megöltem.

(A kik a kocsiat tolták.)

Sólyom Lászlóné tudvalevőleg azt jelentette a rendőrségnek, hogy ő a gyilkosság estéjén 8 óra után látta *Petró* Gyulánét, amint a Wörner-gyár előtt két munkásemberrel beszélgetett.

Erre a két emberre vonatkozólag a rablógyilkos asszony a rendőrség előtt a következő vallomást tette:

— A toló kocsit, amelyben a holttest volt, a Ferdinánd-híd melletti alaguton keresztül akartam tolni, de ehhez nem volt erőm, mert az alagut lejtős. Segítségemre volt szükségem. A Podmaniczky-utcában a Braun-féle pálinkamérésben két munkásemberrel láttam iddogni, ezek majd segítenek nekem. Egy kis fiút küldtem be a pálinkamérésbe, hogy hívja ki a két embert. Azok ki is jöttek s vállalkoztak arra, hogy a kocsit az alaguton keresztül tolják.

— S nem kérdezték azok az emberek, mi van a kocsiában? — kérdezte *Korodi* rendőrfogalmazó.

— De igen. Azt mondtam nekik, hogy sok mángolni való ruha van benne, azért olyan nehéz. Azt is mondtam, hogy vigyázzanak, *fel ne lebbentsék a vörös abroszt, mert felül könnyű fehér ruha van, amit könnyen elfújhat a szél.* Ó, én nagyon vigyáztam! Mikor az alagutból kiértünk, a Wörner-gyár előtt 20—20 krajcárt adtam a két embernek s azt mondtam nekik, hogy ott várjanak meg, amíg visszajövök. Azzal én elmentem egyedül a kocsiával. Mikor háromnegyed óra múlva visszajöttem, ott várt még a két ember s én mindegyiknek még nyolcvan krajcárt adtam a fáradságukért.

— Ismerte azt a két embert?

— Nem. Sohasem láttam őket. A nevüket sem tudom.

A vallomás alapján még tegnap délután egy detektív ment ki *Braun* Podmaniczky-utcai pálinkaméréshez s megkérdezte tőle, való-e az, hogy megelőző napon este egy asszony kihivatta a két vendéget? *Braun* megerősítette az asszony vallomását, de az illető két férfi nevét nem tudta, bár azok naponta többször is megfordultak üzletében. A detektív meghagyta *Braun*nak, hogy mihelyt a két ember megjelenik nála, küldje őket a rendőrséghez.

Igy is történt. Az egyik munkás *Sergovics* Gyula napszámos tegnap délután négy óra tájban ismét eljött a pálinkamérésbe és *Braun* felszólítására nyomban jelentkezett a *Zrinyi*-utcai főkapitányságnál. *Sergovics* mindenben megerősítette a rablógyilkos asszony vallomását.

Ez a *Sergovics* Gyula az a tótos kiejtésű ember, akivel *Petróné* a Wörner-gyár előtt beszélgetni látták. *Sergovics* ugyanis tót származású.

A másik napszámos, *Szemes* László ma reggel 4 órakor jött *Braun*hoz, aztán nyomban elment a rendőrségre. Kihallgatták. Vallomása szintén megegyezik *Petróné* vallomásával. Ez a két ember tehát nem büntetésre.

(*Petróné* becsülete)

Az elvetemült asszony szerdán, a mikor pedig már égett lába alatt a föld, a becsületét kereste. Mialatt a detektívek egész raja nyomozott utána, *Petróné* a büntetőjársbírósnál járt. Egy rágalmozási pörének a tárgyalása volt kitűzve dr. *Székkács* Aladár bíró előtt. A szomszédasszonyát, *Tomka* Józsefnét jelentette fel, mert ez azt állította felőle, hogy ellopta a kendőjét.

Megjelent *Petróné* is, *Tomkáné* is, a bíró megpróbálta, hátha kibékülnének. De hasztalan.

Petróné, a ki nagyon izgatottan viselkedett, fölpatant a békítő szóra:

— Már hogy hagynám a becsületem!

Megkérdezte erre a bíró *Tomkánét*, hogy mivel tudja a vádját igazolni. Azt felelte, hogy majd kiderül az igazság, mert szent igaz, hogy *Petróné* meglopta.

— Fő is jelentettem a rendőrségnek, — tette hozzá az asszony.

— Igaz ez, *Petróné*? — kérdezte a bíró.

— Nem tudok róla.

— No, látja, akkor nem is tárgyalhatom a maga panaszát. Be kell várnom, hogy mi lesz azzal a panasszal, a melyiket *Tomkáné* tett maga ellen.

— Aztán én várjak addig? — méltatlankodott *Petróné*.

A bíró: Ha olyan sietős magának a dolog, hát sűrűsse meg a rendőrségnek.

Az utolsó szó hallatára *Petróné*, mintha összeresztette volna s nem ágált tovább. Nem volt kedve a rendőrségre menni, de egy óra múlva már vitték, mert akkorra kitudódott, hogy ő gyilkolta meg az öreg ékszerészt.

(A férj ártatlan.)

Ma éjjel 12 óra tájban ért véget *Petró* Gyula kihallgatása, a melynek az volt a célja, hogy megállapítsák vajjon: a férj nem-e részese az asszony bűnének. A kihallgatás teljesen bebizonyította a férj ártatlanságát.

Petró Gyula a rendőrfogalmazónak, a ki kihallgatta a következőket mondotta el:

Mikor tegnapelőtt — a gyilkosság napján — délben hazajöttem s az ebédemet az asszony elé rakta, akkor a konyha asztalon egy idegen kést láttam.

— Kié az a kés? Kérdeztem az asszonytól, aki egy cseppet sem jött zavarba a kérdésre.

— Ezt a kést kölcsön kértem *Liptáké*től (a házban lakó szomszédok), mert nem tudtam, hogy hová tettem a magamét.

— Hiszen ott volt a kis kamrában tegnap! szoltam és felakartam kelni s a spájzba menni, hogy megmutassam, hol volt a kés. De az asszony mérgesen reám nézett és rám kiáltott:

— Maradj ülve és egyél. Már ott is kerestem. Majd megtalálom.

Nem szerettem perlekedni és nem is volt időm. Megettem ebédemet, ami levesből és húsból állott. Az asszony jóízűen evett és semmi változás nem látszott rajta.

Csak most tudom, miért nem akart a spájzba menni. Ott volt a holttest. Az idegen kést is azért kérte, mert nem akarta azzal a késsel az ebédhez való húst vagdalni, amivel őlt.

Az asszony azelőtt mindig nagyon barátságos volt *Erdei*hez és akárhányszor, amikor az öreg ékszerész eljött hozzánk, leültette. Egyszer így szolt hozzá:

— *Erdei* ur, pihenje ki magát ebben a jó hűvös szobában.

Erdei le is ült udvari szobánkban és elbeszélgetett velünk.

A gyilkosság napján kérdezte az asszonytól:

— Itt volt *Erdei*?

— Nem, — volt a válasz. Majd hozzá tette:

— Szombatra hívtam ide, mert nincsen pénzem.

Az asszony nagyon könnyelmű volt, sok apró-cseprő adósságot csinált. Az ékszereket sem engedtem megvenni *Erdei*től, hivatkozva arra, hogy szegény asszonynak nem való ékszer. De hiába.

— Egy pár forintot fizetünk havonként — érvelt az asszony — és azt elbirjuk.

És megvette az ékszereket. Az ékszereket nagyon szerette. Sokszor mondta, hogyha gazdag volna, sok ékszert venne. Azt hiszem az ékszer éoresztette fel benne az ördögöt.

További vallomása folyamán *Petró* több ízben sirva fakadt, valahányszor gyermekeiről esett szó.

— Mi lesz apró gyermekeimmel? egész nap dolgoznom kell a műhelyben, ottan nem lehetnek nálam. Senki sem törődik majd velük.

(Egy kellemetlen tanu.)

Mikor a gyilkos asszony tegnapelőtt este a kocsiával lakásáról elindult, a gyilkos barabgosa, *Tomka* Józsefné vasuti munkás felesége, akit többször meglopta s aki vele szemközt lakik, gyanusnak találta, hogy *Petróné* ily későn utra kél a kocsiával, holott a gyerek nem volt benne.

— Bizonyára megint lopott valamit! Gyorsan megparancsolta a szolgálójának, *Hegyi* Gizella 13 esztendő leányzónak:

— Gizella, eredj csak utána; nézd meg, hova viszi a lopott holmit!

A szolgáló távolban lépésről-lépésre követte *Petrónét*.

Az aradi-utcától a Dálnok-utcába fordult be a rablógyilkos s a Szondy-utcán, meg a felső-erdősoron keresztül menve, a Podmaniczky-utcát szelte át, ahonnan a Ferdinánd-hídra tolt a kocsit.

A szolgáló mindenütt nyomában volt. A hidon látta a cselédleány, hogy *Petróné* két emberrel szóba elegyedik, akik rövid szünet mulva felkapják a kocsit s viszik. Addig pedig az asszony egyedül tolt a kocsiat. Közben hátratekintett *Petróné* s megpillantotta a szolgálót. Meghökken, de nem vesztette el csodás hidegvérűségét. Utána kiáltott:

— Gizella, jer ide!

A szolgáló azonban félve a rossz nőtől, inkább hátrahúzódott.

Edeskésen akarta megáhozz csábítani a serdülő parasztleányt.

— Hát miért nem jössz ide, Gizella? Félsz talán? Hisz tudod, hogy szeretlek.

A kis leánynak valami benső sejtelen sugta, hogy ne menjen az asszony közelébe. Nem is ment, hanem inkább visszaszaladt. S ez volt a szerencséje, mert a rettenetes asszony bizonyára megölte volna őt is.

A mai kihallgatás után *Petrónét* bevitték a nyilvántartásba, a hol antropometria méreteket vettek róla. Innen fölkeresték a fényképezési műterembe, a hol *Fischer* Adolf fényképező leányképezte. Sötétkék, fehér pettyes empire-ruha van rajta s mielőtt odaállt a gép elé. — megigazította a ruháját.

A fényképezés után *Petróné* lefeküdt a cellájában.

Délután újból kihallgatták. Mikor a rendőr felverte álmából, hangosan felzokogott, elannyira, hogy alig bírták lecsendesíteni.

Kihallgatásakor előbbi vallomásait megismételte. Mikor a cellába elvezették, ismét sirva fakadt s így szolt vissza a rendőrfogalmazónak:

— Kapitány ur, meglátja, nem érem meg az estét . . .

E kijelentésből öngyilkossági kísérletre következtettek s ezért elrendelték *Petróné* legszigorubb őrizését. A zárka előtt állandóan két rendőr vigyáz reá, egyik a cella ajtajának részén át minden mozdulatát megfigyeli.

A detektívek kinyomozták, hogy *Petróné* tegnap összes adósságait kifizette s hogy az *Erdei*től elrablott ékszerek közül egy arany karikagyűrűt zálogba csapott.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Három pár cipő, énekes bohózat. Fedák Sári vendégfelléptével.
Szombat: Lotty ezredesei, énekes bohózat. Fedák Sári vendégfelléptével.

Fedák Sári vendégjátékai.

— Lotti ezredesei. —

Az aradi közönségnek még élénk emlékezetében lehetnek a tavaszi Fedák-esték, az a két színházi előadás, amely láncolata volt a művész legfenomenálisabb sikereinek, amiket vendégszerepléseivel valahol elért, s szakadatlan sorozata egyuttal a legtüntetőbb ünnepléseknek, amelyből Aradon színésznőnek része volt.

Bizonyára ezeknek a Fedák-estéknek hatása alatt telt meg ma is zsufolásig az aréna. A legdivatosabb és a legfelkapottabb szubrett egyik legújabb szerepét, a *Lotti ezredesei*-nek Charlotte-ját mutatta be vendégszerepléseinek első estéjén. Bizonyos elfogultsággal léptünk be ma a színházba, hogy ezt az alakítását megnézzük; az elfogultságot szülte egyrészt a ki váncsiság, mely onnan keletkezett, hogy a régi társulat primadonnája ebben a szerepben érte el sikereinek legtekintélyesebbikét, másrészt tudtuk azt, hogy a vendégművésznek ez a alakítása valóságos szenzáció volt a fővárosban, sőt ennél több is: megmentője a *Leszkay* színészi vállalatának. Tudvalevőleg ötven nap egymásután játszta el, ez a körülmény pedig feljegyzésre érdemes bármelyik színház történetében.

Hát az elfogultságunk eltűnt, mihelyt Fedák Sári első táncát ellejtette. Az első felvonásban nem is volt alkalma mással megmutatni az ő igazi egyéniségét, amely ott nyilvánul meg, ahol a pajzánságra, sikkre, táncra és az angol operettek egyéb ilyen tulajdonságaira kerül a sor. Hanem itt aztán elemi erővel nyilvánul meg az ő művészete s ragadja magával a közönséget ellenállhatatlanul. Minden mozdulata művészettel kiszámított, minden szava kedves, minden lépése a megtestesült sikk, s amit ő a szoknyája fodrával tud csinálni, az több, mint más szubrettnél egy egész felvonás.

A mai előadásán még sem volt meg az a lelkesedés, az a tüzes hangulat, ami a Fedák-estéket jellemezni szokta. Nem azt mondjuk, hogy hiányzottak ezek, hiszen a mai hatással megelégedhetett a vendégművész, vagy helyette más hat szubrett, csak hogy megérzett az alakításán, hogy már eljátszta ezt a szerepét rövid idő alatt legalább százszor s hogy ha meg nem is unta, de fakó lett előtte. A közönség ezt nem vette észre, de megérezte. Sűrű tapsai ennek dacára sem az udvariasság, hanem az elragadtatás kifejezői voltak.

A társulatot dicséret érdemli, amiért ezt a darabot a vendégszereplés kedvéért olyan hirtelen be tudta tanulni. Nem volt az összeladás kifogástalan, mert kinosan hosszú késés is fordult elő, hanem az egyes szereplők, ezek között első sorban *Sarkadi* Aladár, igen jók voltak. A második felvonás minden hatásosságát *Sarkadi* tartotta kezében, a színigazgatót játszó, s szerepének legkisebb előnyét is eredeti humorral és sok komikummal tudta kiaknázni. Az ezredesek közül csak *Polgár* Sándor találta el a kellő hangot. Kisebb szerepeikben *Garai* Ilonka, *Ternyei* és *Gózon* voltak jók.

(z. t.)

* Fedák Sári holnap este folytatja vendégszereplését a *Három pár cipő* fő női szerepében. Ezt a darabot annak idején a budapesti Népszínház a művész kedvéért felelevenítette és huszonöt-nél többször adták elő. Tekintve a művésznőnek a *Lotti ezredesei*-ben elért óriási sikerét, *Zilahi* igazgató rávette Fedák Sári, hogy szombaton ismétlje meg „Lotti ezredesei“-t. Jegyek ezen előadásra már holnapról kezdve válthatók a téli színház pénztárában.

* A három pár cipő holnapi előadását Fedák Sári két érdekes betéttel fogja élénkíteni. Eléneklí a huszárkuplét, melylyel a fővárosban óriási sikereket aratott s egy tréfás kankánt jár, melyben a kedvelt művész utólérhetlen bált fejt ki.

* Rubos Arpád, az aradi színház volt kitűnő rendezője, ki jelenleg városunkban időzik, *Leszkay* András a Magyar Színház főrendezőjéül szerződött október 1-től kezdve. Mikor a Vigszínház énekes színházzá alakul át, Rubos ennek lesz rendezője.

* A karszemélyzet jutalomjátéka. A jutalomjáték rendezőse már nagyban összeállította a műsort, mely kiválóan élvezetesnek ígérkezik. Ugyanis előadják a *Fokról-fokra* című színművet, melynek második felvonásába egy nagyszabású hangversenyt illesztenek a társulat összes elsőrendű tagjainak és több helybeli művész és műkedvelő közreműködésével. Az érdekes előadás iránt általános az érdeklődés.

* Vendégjáték akadályokkal. A szegedi városi tanács átengedte a színházat a Vigszínház művészei számára. Ezenfelül *Liptay* Károly hírlapíró kérvényt nyújtott be a főkapitányhoz a játszási engedély kiadása végett. A főkapitány ezt megtagadta azzal az indoklással, hogy a válság vezetőjének nincs belügyminiszeri engedélye. Főlebezés folytán ma a tanács elé került az ügy, a tanács pedig feloldta a határozatot és így holnap este már megkezdik a Vigszínház művészei négy napra terjedő vendégszereplésüket.

Vasuti szenzációk.

(A vasuti minisztérium. — *Ludwig* Gyula nyugalomban. — Az aradi üzletvezetés megszűnik. — Üzletigazgatóságok és üzletfőnökségek. — A helyiérdekű vasutak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

Érdekes cikket hoz mai számában egyik szegedi újság. Arról van ebben szó, hogy a vasuti minisztériumot tényleg felállítják s az államvasutak jelenlegi kilenc üzletvezetését — ezek közt az aradit is — megszüntetik. Az üzletvezetések helyét öt üzletigazgatóságot állítanak föl s a szegedi forrás úgy tudja, hogy Arad etől is el fog esni. Kapunk helyette — a legjobb esetben — üzletfőnökséget, ha ugyan van valami komoly alapja a szegedi laptárs értesülésének.

Egyáltalán sok minden van elmondva ebben a cikkben olyasmiről, a mit a legnagyobb kételkedéssel kell fogadnunk, s a mit már többször megcáfoltak s a mit előreláthatólag a legközelebbi napokban ismét megcáfolnak. Mi sem vesszük komolyan a szegedi lap értesülését, sőt annak jó részét valószínűtlen kombinációnak tartjuk. A cikk egyébként így hangzik:

Szenzációs változásról értesít bennünket fővárosi levelezőnk. Régóta hangoztatják már, hogy a kereskedelemügyi minisztériumot ketté választják és az osztrák mintára külön vasuti minisztériumot szerveznek.

Legutóbb akkor esett erről némi szó, amikor *Wickenburg* báró államtitkár lett *Láng* Lajos miniszter mellett, a hírek azonban hamar elaludtak, bár nem is öltöttek érthetőbb formát.

Most arról értesít bennünket fővárosi levelezőnk, hogy a vasuti minisztérium felállításának kérdése sokkal hamarabb kerül megoldásra semmint azt gondolták.

A minisztériumban lázasan dolgoznak a terveken, a beosztásokon, hogy lehetőleg még ebben az esztendőben ketté oszthassák a mostani kereskedelemügyi minisztériumot.

A tervek szerint, amelyek teljesen beavatott, jó forrásból származnak, *Ludwig* Gyulát, a magyar államvasutak jelenlegi igazgatóját rövidesen a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal és vezérigazgatói címmel tünteti ki a király. Eddig csak miniszteri tanácsosi rangban volt *Ludwig*, most azonban egyenrangú lesz a miniszterekkel.

Ez a szervezkedés első része, illetve előkészítése, mert két-három hónap múlva *Ludwig* le fog mondani állásáról és a miniszteri fizetéssel nyugdíjba vonul.

A vasuti minisztérium élére ugyanis nem ő van kiszemelve. Itt újból föltűnik, még pedig első helyen, a kombináció tengerében *Wickenburg* báró, a jelenlegi kereskedelemügyi államtitkár, noha nincs kizárva, hogy a valóságos miniszter személye szenzációs meglepetést fog kelteni.

A jelenlegi kilenc üzletvezetést megszüntetik. Helyettük öt üzletigazgatóságot állítanak fel. Üzletigazgatóságot kapnak: Budapest, Zágráb, Szeged, Kolozsvár, továbbá Miskolc, avagy Kassa.

A négy elsőre nézve már vannak határozott megállapodások, csupán az ötödik kétes, mert attól függ az elhelyezése, vajjon megváltja-e az állam a kassa-oderbergi vasutat? Az osztrák rész megváltása iránt már is folynak a tanácskozások, viszont a magyar rész megváltása főképpen tarifális szempontból szükséges, mert a miniszter nem járhat el a vasutársaságnak Ausztriában székelő igazgatóságával szemben olyan szabadon, mint ahogy azt az állam érdeke megkívánja.

Az üzletigazgatóságok alá üzletfőnökségeket állítanak fel, még pedig 300 kilométernyi távolságban egymástól. Ezek forgalmi, kereskedelmi, pályafentartási és vontatási osztályokra oszlanak.

Vizont azonban meg fognak az új minisztérium megalakulásával szünni a forgalmi főnökségek.

Az üzletigazgatóságok nagyobb hatáskörrel lesznek felruházva s a területük alá tartozó helyiérdekű vasutaknak úgy helyi, mint a magyar államvasutakkal és idegen vasutakkal való forgalmát számolnák le. A helyiérdekű vasutak forgalma e szerint kiválik a szegedi központi leszámoló hivatal ügyköréből és megoszlik, a budapestit kivéve, az igazgatóságok között.

A leszámoló hivatal tehát a külön leszámolásokra szorítkozik s így a létesítendő öt igazgatóság által a vasuti minisztérium felállításával olyan formát nyer, mint Ausztriában.

A vasuti minisztérium szervezkedési munkája egyébként észre teljesen elkészül, esetleg ebben az esztendőben fel is állítatik.

TANÜGY.

(—) Előléptetett tanárok. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Setrojin* Lajos aradi állami főreáliskolai, továbbá *Lipóci* *Keczer* Géza és *Molnár* Albert makói állami főgimnáziumi tanárokat a nyolcadik fizetési osztály harmadik fokozatába kinevezte.

(—) A csermői iskola kibővítése. A csermői állami iskola szeptember hó elsejével kibővül. Az állam ugyanis a jövő iskolaév kezdetén második iskolát nyit, melynek vezetését tanítónőre bizza. A csermőieknek régi óhajta teljesen teljesül az iskola kibővítésével.

Takács Zoltán

bandája működésben.

(Országos pénzhamisító-szövetség.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

A nagyvárad rendőrség veszedelmes pénzhamisító bandát fedezett fel, amelynek működési tere az egész országban szétágazik. Intelligentis uri emberek a pénzhamisítók, akiket a véletlen játszott kézre. Egyikük vádlottja volt annak a pénzhamisítási pörnek, melynek Takács Zoltán a hirhedt főhőse, a bíróság azonban bizonyítékok hiányában fölmentette. A vizsgálat érdekében ma még titokban tartják a neveit a jómadaraknak, akik hamis papírpénzel árasztották el az országot. Az érdekes le- tartóztatásról ezek a részletek:

Pár nappal ezelőtt Fényes János nagyvárad hegyőri szegényes lakásába két tekintélyes külsejű, elegáns idegen kopogtatott be. Az idősebb, aki vastag aranyláncot viselt, s igazgató urnak nevezte magát, megkérdezte a hegyőrt, nem óhajt-e olcsó pénzhez jutni?

— Bizony szives-örömet venném nagyságos uram, elkelné szegénységemben — felelte a derék ember.

Az előkelő idegen nagy csomó irást szedett elő a zsebéből s különféle számvetés után, amiben társa segédkezett, mosolyogva fordult a hegyőrről felé:

— Hát nézze barátom. En adhatok magának kétezer pengőért tizezer forintot, értse meg: huszezer koronát. Pénzért pénzt.

A jóra való ember csak elbámult a meglepő beszéd hallatára, aztán gondolkodóba esett. Azon járt az esze, hogy pénzzé teszi mindenét, még az atyafiságát is bevonja az üzletbe, hogy megötszöröződjék könnyű szerrel a vagyon. Es csakhamar kimondta az ultimátumot.

— Tessenek idefáradni szerdán délre, akkor együtt a pénz. Huncfut aki megbánja a szavát.

Mikor pedig az előkelő vendégek bérkocsin a városba hajtottak, Fényes János elmondta a dolgot főlebbvalójának, aki egyszeriben tisztán látta a helyzetet, s felvilágosította a hegyőrt, hogy pénzhamisítókkal van dolga. Megbeszélték hát, hogy értesítik a rendőrséget.

Pataky Károly rendőrfogalmazó ma délelőtt ki is ment három legényével a hegyőrházába, ahol elrejtőzködtek. Nemsokára megérkeztek az uri vendégek, akiket a gazda nagy sziveséggel fogadott. Asztalhoz ültette őket párolgó ebédhez, miközben az üzletről esett sok szó.

— Hát együtt van-e a pénz?

— Összekuporgattam valahogy nehezen.

— Helyes. Mi is álltunk a szónak.

Es az aranyláncos igazgató ur szép, ropogós tizes, meg ötös bankokat olvasott le az asztalra. A rendőrök erre előrontottak rejté- kükből s rajt ütöttek a bűnösökön, akik eleinte ellenszegültek, de csakhamar megadták magukat.

Megmotozásuk során teméntelen hamis papírpénzt, egy félig elkészült tizkoronás bankót és több pénzhamisításhoz való szerszámot találtak náluk. Volt a zsebükben több gyanus levél és chiffrizott távirat, de bűnösségükre egyéb jelek is mutatnak. Levelezéseikből kiderül, hogy a pénzhamisítók egész marhacsordákat vásároltak Biharban, Békésben és a Hadduságban hamis pénzen, s a jószágot a bécsi marhavásárra hajtották eladás végett.

Kihallgatásuk alkalmával az is kiderült, hogy az igazgató ur a hirhedt pénzhamisító bandával együtt ült a vádlottak padján, amely-

nek Takács Zoltán volt a feje. Ot azonban, minthogy tagadásával szemben nem volt bizonyíték, föl kellett menteni. A rendőrség azt hiszi, hogy a két jeles férfit nagy pénzhamisító banda tagja, s valószínűnek tartja, hogy társaiknak is nyomára akad. A két csalót, akiknek kézrekerítésében legfőbb érdeme van az ügyes hegyi rendőrségnek, holnap átkísérik a kir. ügyészség fogházába. A vizsgálatot pedig tovább folytatják.

MULATSÁGOK

(=) Táncestély Vingán. A vingai ifjuság július 5-én, szombaton, a vingai nagyvendéglőben tombolával összekötött jótékonycélu nyári táncestélyt rendez.

Hazárdjáték egy kávéházban.

(Tárgyalás a járásbíró előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

Tavaly nyáron történt, hogy Angel István dr. városi aljegyző, aki akkor rendőralkapitány volt, a Striberny János Lázár Vilmos-utcai kávéházában kártyabarlangot fedezett fel, ahol éjszakáról-éjszakára folyt a ferbli, makaó, apré s egyéb kártyajátékok.

Érdekes volt a kártyabarlang berendezése s még érdekesebb az a mód, melylyel a hazárdjátékosokat megcsipte a rendőrség.

A kávéház mellett volt ugyanis egy szeparé, az udvar felé nyíló oldalon. A szeparéban gyűltek össze a ferbljátékosok. A kávéházban a kassza mögött egy villanycsengő gombja volt a tapéta alá rejtve. A kasszirőnek csak hátra kellett nyujtania a kezét, s a szeparéban hallották a jelt, hogy valaki jön. Rendesen lyankor adta meg a jelt a kasszirő, mikor a rendőrség emberei jöttek a kávéházba. Ilyenkor aztán benn a szeparéban abban hagyták a ferblit és más ártatlan játékot kezdtek játszani.

A kapunál szinte volt egy csengetyű, mely a kártya barlangba szólt. Ha itt csengettek, a kávéházból kinéztek az utcára, hogy ki az aki bebocsátást kér. Ha lakó volt szó nélkül bemehetett, ha pedig valami veszedelmes ember volt a kasszirő jelt adott, s a szeparéban megszűnt a játék.

Egy este Angel kapitány két detektívvel a kávéház felé tartott. Az egyik detektív bemant a kávéházba s miután a kasszirő nem ismerte, udvarolni kezdett annak. Egyszer aztán Angel kapitány megnyomta a kapu alatti csengőt. A mikor a kiküldött kém jelentette hogy rendőr van künn, a kasszirő meg akarta nyomni a tapéta alatti gombot. Erre azonban nem volt ideje. A detektív-udvarló hirtelen megfogta a kasszirőt, úgy hogy nem tudta kezével elérni a falat. Ezalatt a kapu alatti csengetésre a kapu megnyílt s a rendőrtiszt egyszerre benn termett a szeparéban, a hol, miután a figyelmeztető jelt nem hallották, javában hazárdi- roztak.

Angel dr. felírta a nevüket s becitálta őket a kávéssal együtt. Az ügy aztán a járásbíró elé került. A járásbíró elítélte Striberny kávést 4 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésére.

Később aztán újabb szerencsejáték miatt fogták perbe a kávést. Ekkor két napi fogház és 10 korona volt a büntetése. Striberny János az ítéletek ellen semmiségi panasszal élt a kuriához, mely a panaszt elutasította.

Ma azután összbüntetést szabott ki a kávésrá Révay Kálmán büntető aljárásbíró. A kétrendbeli szerencsejátékkihágás miatt összesen 5 napi fogházat szabott ki rá összbüntetésül.

Krivány Lászlót haza hozták.

(A meglopott postamesternő levele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

Krivány László, ki Izsépen meglopta nagynénjét, már Aradon van. Tegnap este érkezett haza egy polgári biztos kíséretében. Először a rendőrségre vitték, innen pedig haza az anyjához.

A fiatal Kriványt nem éri semmi büntetés a nagynénjénél elkövetett betöréses lopásért. Tette csupán magánvádra üldözendő, Tomaricsné, a meglopott postamesternő pedig nem követeli megbüntetését. Erre való tekintettel, s mert a cselekmény házközösségben elkövetett lopás esetét képezi csak a pécsi kir. ügyészség nem is emelt vádat Krivány László ellen, hanem elrendelte szabadlábra helyezését.

Tomaricsné, az izségi postamesternő levelet is irt unokaöccse ügyében Aradra. A levélben is kijelenti, hogy nem kívánja Krivány László megbüntetését, sőt mentegeti is a fiu tettét. Nem gonoszszágból, hanem gyermekes meggondolatlanságból követte el a lopást — írja. Bizonyossága ennek, hogy a fiu az ellopott ékszereket több embernek megmutogatta s eldicsekedett tetteivel.

Nem lehetetlen — mondja tovább a levél — hogy Tomaricsné egy megjegyzése készítette Krivány Lászlót a lopásra. A fiu pénzt kért nagynénjétől, ki nem akarván neki többet adni, bosszusan megjegyezte.

— Nem adok többet. Vedd el az ékszereimet és tedd zálogba, ha már minden áron pénz kell.

A fiu, ugy látszik, komolyan vette ezt a kifakadást s az ékszereket el is vitte a zálogházba.

A feljelentést ellene nem nagynénje tette, hanem a zálogüzlet tulajdonosa. Gyanus volt ugyanis, hogy olyan csekély összeget kér. Egy hatvan koronás karperecet három koronáért akart elzalogosítani.

Aradi fa a vámsorompóhoz.

(Hogy tüntetnek a fakereskedők az önálló vámterület mellett?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

A mi ezt a címet követi, valójában derűs história, de mégis érdekesen jellemzi a hangulatot, amely a kereskedők között az önálló vámterület mellett megnyilatkozik.

Egy aradi kávéházban történt, tegnap délután. Nagyobb társaság ülte körül a sarok asztalt, közöttük több fakereskedő. A politikának szánt percekben szó került a kiegyezési tárgyalások dolgáról, s vitatkozni kezdtek az önálló vámterület felől.

Majd maguk a fakereskedők keltek vitára a fölött, hogy az ő szakmájukra kívánatos lenne-e az önálló vámterület, vagy sem.

Az egyik azt vitatta, hogy a fakereskedelmre jobb a közös vám, mert Magyarország sok fát exportál Ausztriába. A másik azt felelte, hogy igen: mert az osztrák szükségletet Galicia és Bukovina erdei fedezik. Sor került a statisztikai adatokra, s úgy látszott, hogy a vita benyulik a hajnali órákba.

Egyszer fölkel az önálló vámterület védelmezője, egy aradi fakereskedő, s a lehető legkomolyabban a következő kijelentést tette:

— Nos uraim, én hajlandó vagyok följárlani a kormánynak mind azt a fát, ami az önálló vámterület behozatalakor a vámkorlátokhoz és a vámsorompókhoz kell. Megteszem az önálló vámterületért . . .

Derűtség követte ezt az ajánlatot. Majd

határozott terv merült föl: szólítsák föl az aradiak az ország összes fakereskedőit, hogy az önálló vámterület fölállításához szükséges vámsorompóhoz a fát ajánlják föl.

Igaz, hogy ez talán a legkisebb nehézsége a külön vám kérdésének, de mindenestre érdekes módon tüntetnének vele az ország fakereskedői az önálló vámterület mellett.

A hangulat hatása alatt felállott egy aradi pamut-kereskedő, ünnepélyes arcot vágott, s így szólt:

— Nos uraim, hogy én se maradjak el az áldozatkészségben: én hajlandó vagyok fölajánlani a fonalat, a melyet Széll Kálmán és Körber a kiegyezési tárgyalások során elveszítettek...

Mindez pedig megtörtént história, amely ma már szájról-szájra járt az aradi törzsasztaloknál.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet aradi fiókja f. hó 5-én szombaton este 8 órakor az együleti helyiségben rendez választmányi ülést tart.

A kőművesek sztrájkja.

(A vállalkozók nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

Az aradi kőműves munkások bérmozgalma ott áll ma is, ahol tegnap. A munkások erősen tartják magukat, s bár még nyugodtan dolgoznak, el vannak határozva arra, hogy hétfőn beszüntetik a munkát.

A munkaadók magatartásáról sok szó esett a készülődő sztrájk alkalmából. Az Aradi Esti-lap is foglalkozik e dologgal s különösen két vállalkozó céggel: a Fodor és Reisinger, továbbá a Frick József céggel. A lap egyebek között a következőket írja:

A Frick József cégnek van jelenleg legtöbb kőműves munkása, a templom-bontási és építési munkálatoknál. Mintegy 94 a száma a templomépítkezésnél dolgozó kőműves munkásoknak. Kérdést intéztünk a Frick-céghez a bérharc mai állapota iránt. A cég a bér harcmozgalom okát a Fodor és Reisinger cégnek tulajdonítja. A Frick cég szerint Fodor és Reisinger rontották el a munkásokat, különösen a kórház építésnél, a mikor a napibért egy forint 80 krajcárról egy forint 10 krajcárra nyomták le. Ugyanez a cég rendszeresítette az akkordmunkát, mely a munkásokra nézve hátrányos.

A Frick cég itt tendenciózusan adja elő az ügyet, melylyel szemben a közvélemény egészen más színben látja Fodor és Reisingernek a multban történt eljárását.

E cégnél, mint hiteles információink mondják, a munkabér 1895. évtől 1898-ig volt a legmagasabb. 1895-ben 1 frt. 80 kr.-tól 2 frt. 30 kr.-ig fizették a munkásokat, 1898-ban 1 frt. 60 kr.-tól 1 frt. 80 kr.-ig. Ez utóbbi évben épült a megyei kórház.

A következő évtől, 1899-től 1901-ig, mely idő alatt a munkabér fokozatosan leszállott a mai alacsony bérekig, a Fodor és Reisinger cég nem végzett Aradon nagyobb szabású munkát. Egyetlen pályázaton sem tudott a többi vállalkozóval versenyezni, miután nem akart olcsó ajánlatokat tenni a munkások rovására.

Ez az eljárás semmiesetre sem eshetik kifogás alá. A munkások érdekeinek szem előtt tartása látszik ki belőle s ez a tendencia volna éppen az, mely a mostani bérmozgalomnak végét vethetné. Reméljük, hogy egy vállalkozó sem akar munkásai bőrén élni, hanem enged a méltányos kivánságoknak.

Az a segítő mód, hogy az aradi munkások

kat a szomszédos községek munkásaival pótolják, nagyon rossz vért szülne. Hiszen, mint ismeretes eddig is sok panasz hangzott el a miatt, hogy olcsóbb bérért idegen községek munkásnépét szegődtetik. Főképen a Frick-cég ellen irányult e miatt a munkások hangulata már két évvel ezelőtt, mikor is panaszos memorandumot adtak be az akkori polgármesterhez. A bajukon azonban nem segített senki.

HIREK.

Szénne égett fürdőzők.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 3.

Megdöböntő szerencsétlenség történt ma egyik nevesebb világfürdőben, Marienbadban. A fürdőtelep közepén leégett a Rudolfsheim-szálló s két fürdőző vendég benn égett a füstölő romok között.

A tűz a kora délutáni órákban ütött ki s oly rohamosan terjedt, hogy az épület megmentéséről le kellett mondani. A tűzoltók minden erejüket és igyekezetüket csak arra fordították, hogy a tüzet lokalizálják s annak terjedését megakadályozzák, mert féltő volt, hogy a forróságban szerte röpködő zsarátnokok felgyújtják a közelebbi épületeket s esetleg az egész fürdő leég.

A riasztó tűzilármára ijedve menekültek ki a szállóban lakó fürdővendégek. Egy perc alatt üres volt a hatalmas palota, amelynek égő tetőzetén megfeszített erővel dolgoztak a tűzoltók. Az igyekezet azonban kárba ment, mert nemcsak a tető égett le, de a mennyezet is beszakadt s alig egy félóra múlva lánggal égett az egész ház.

Az óriási zürzavarban, ijedelemben megfélekedtek arról, hogy két súlyos beteg fürdővendég fent maradt az emeleten. Mikor ez eszükbe jutott s lázas izgalommal a mentéshez láttak, már mindkettő halott volt. A tűzoltók megszenesedett holttestüket emelték ki az égő zsarátnokhalomból.

A szénne égett fürdővendégek egyike: Windisch Mária magánzónő, a másik Fiek Ferenc iparos.

Windisch asszony felnőtt leánya a második emelet folyosóján járt, mikor a mennyezet leszakadt. A fiatal hölgy ijedében felszakította az ablakot s leugrott az óriási magasságból a földre. Féltőlten, életveszélyesen megsérülve szedték föl.

A tragikus eset kínos megdöbbenést kelt a fürdővendégek közt.

A londoni botrány.

— Ki hát a skandalum hőse? —

Arad, július 3.

Köztudomású immár, hogy Ferenc József braganzai herceg a hőse annak a csunya londoni botrányának, melyről már egy hét óta irnak a lapok. Érdekes, hogy a ma este Aradra érkezett bécsi újságok még mindig nem foglalkoznak az esettel, csupán a Neues Wiener Journal ír róla néhány sort s ebben újból csak György görög herceget, Kréta kormányzóját nevezi meg a skandalum elkövetője gyanánt.

A budapesti lapok egy része is eltitkolja a braganzai herceg nevét s a görög herceget keveri bele a botrányba. Annyi azonban bizonyos, hogy a botrány hőse senki más, mint a braganzai herceg, kinek nevét célszerűen nem írja meg a bécsi sajtó.

A N. W. J. említett cikkekcskéje szó szerinti fordításban így hangzik:

György görög herceg, Kréta kormányzója, ki előszeretettel vegyül minden kiséret nélkül a nép közé, ugyanezt cselekedte Londonban is, mely alkalommal egyik elsőrangú étteremben magánosan étkezett, hol hat „gentlemen“-el kötött ismeretséget, kik természetesen nem tudták, hogy egy királyi herceggel van dolguk. Sokat mondó külseje után itélve külföldinek nézték, kit alkalmasnak vélték a megzsarolásra.

György herceg ugyanis egy rendszeresen megalakult veszélyes banda kezei közé került, mit azonnal észre kellett vennie, mert amidőn új barátaival egy másik étterem helyiségébe ment, a banda egyik tagja félrehívta és felszólította, hogy fizessen száz fontot, ellenesetben átadják a legközelebbi rendőrszemnek azon ürügy alatt, hogy nyilvános helyen nem illő magaviseletet tanusított.

György herceg bebizonyította mindjárt, hogy nem tartozik a „zöldek“ közé, mert ő maga előhívta a rendőrszemet és követelte, hogy az egész társaságot a rendőrséghez kísérsje, ami meg is történt.

Négyszemközt aztán az ügyeletes tiszt előtt igazolta magát, egyben panaszt tett a hat gazember ellen azon a címen, hogy erőszakos módon megakarták zsarolni. Kénytelen volt azonban tünni a herceg, hogy egy rendőr a királyi palotába kocsizzon vele személyazonosságának megállapítása végett.

— A király pihenője. Tegnap utazott el a király Ischlbe, rendes nyári pihenőhelyére. Vajjon pihenni fog-e ott? — erre a kérdésre keresik és találgatják a feleletet. Egyelőre nyilván hiába várják azt, mert az aktuális, sőt égetően sürgős politikai ügyekben, nevezetesen pedig a kiegyezés dolgában egyhamar aligha változik a mostani bizonytalanság. Azt már a két kormányhoz közelálló körök sem tagadják, hogy Széll és Körber közt az uralkodónál történt minapi találkozás ugyan kevés közeledést hozott létre s a kik a jelenlegi szituációt ismerik, azt mondják, hogy jó ideig nem is lesz módja a két kormányelnöknek sem az egymás nyári üdülését, sem a király nyugalmát megzavarni.

— A polgármester-helyettes. Aradváros törvényhatósága polgármester-helyettesé az aradi polgármester-választás hatása alatt Variassy Lajos gazdasági tanácsost választotta meg. Ez a választás szabályrendelet-módosítást vont maga után, amelyet a belügyminiszter a városhoz ma érkezett leiratában jóváhagyott.

— Arad és Kossuth születésnapja. A magyar legnagyobb fiának: Kossuth Lajosnak ez év szeptemberének 19-én lesz a századik születésnapja. Erről az immár kegyeletessé vált évfordulóról a város hazafias tanácsának kezdeményezésére Arad törvényhatósága is megemlékezik. Az előkészítő tanácsülés, amelyet ma délután tartottak meg, elhatározta, hogy a július havi közgyűlés elé javaslatot terjeszt, a mely azt foglalja magában, hogy az ünnepségek módozatainak megállapítására küldjön ki egy bizottságot.

— Tanárok kongresszusa. Az országos középiskolai tanárgyűlés — mint lanpunknak táviratban jelentik — ma kezdődött meg Szabadkán. A város fel van lobogózva. A kongresszust Beöthy Zsigmond elnök nagyhatású beszéddel nyitotta meg, mely után Boncz miniszteri tanácsos, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselője, üdvözölte a tanárokat. Elnök indítványára Wlassics Gyula kultuszminisztert táviratilag üdvözölték. Ugyancsak ma folyt le Brassóban a polgári iskolai tanárok közgyűlése, a melyen Földes Géza igen érdekes beszédet tartott a polgári iskolák nemzeti hivatásáról.

— En már nem soká élek! A király tudvalevőleg tegnap Bécsből Ischbe utazott. Mint jelentik, a király Mauern-Öhlingen félbeszakította utját és résztvett az ottani gyógyintézet alapkövetésén. Ez alkalommal az uralkodónak bemutatták Gerényi-t, az országos jótékony intézetek felügyelőjét, a kit a király következőkép szólított meg:

— Az összes jótékonyintézetek az ön keze alatt vannak? Hiszen ez nagyon kiterjedt hatastör.

— Igenis, Felső! az összes intézetek, — felelt Gerényi.

— Bécsben is építenek most egy új tébolydát, ugyebár?

— Igen. Felső! uram! Egy elmegyógyintézetet, egy ápodát és egy internátust. Azonkívül lelencházat.

A király elgondolkozott . . . Aztán sóhajtvajegyezte meg:

— Bizony, sokat építenek mostanában. Persze, ezeknek az építkezéseknek a befejezését, már nem érem meg . . . Én már nem élek soká . . .

Gerényi meghatottan nézett az ősz uralkodószemeibe:

— Dehogyan is nem, Felső! Mi mindnyájan arra kérjük az eget urát, hogy Felsőgedet sokáig tartsa meg a haza javára.

Az inspektor hangja remegett a meghatottságtól, mialatt a király lemondólag intett a kezével.

— Esküdtek az aradi Kossuth-szoborra. Az aradi esküdtriborásnál dicséretes gyakorlattá vált a szokás, hogy az esküdnapidijakat egészben, vagy részben az aradi Kossuth-szoborra ajánlják föl. A legutóbbi ülészak esküdteiközül Reiniger Samu 24 koronát, Szalay Arnold dr. 20 koronát, Goldschmidt János 20 koronát, Assael József 10 koronát ajánlott föl, mint esküdti napidijt. Reiniger Samu a maga napidijait hazafias levél kíséretében küldte meg az aradi Kossuth-szobor gyűjtő bizottságának, s a levélben ezeket mondja:

Együttal azt kívánom, vajha ez a nemes cél, amely az aradi Kossuth-asztaltársaság kebeléből indult ki: s amelyben Arad egész társadalma részt vesz: hogy halhatatlan megdicsőült apánk, Kossuth Lajosnak, a magyar nép apostolának nagy nevéhez méltó szobor állíttassék, mielőbb megvalósítható volna.

— Az adóhivető bizottság I. é. július hó 5-én d. e. 9 órától a borbély és bordélyosok III. oszt. kereseti adóját fogja tárgyalni.

— Anarchista fenyegetések. Nápolyból ma egyszerre két uralkodó ellen szőtt merénylet terveit jelenti a táviró. Egyik merénylet az olasz király, másik a török szultán ellen volt tervezve, de szerencsére mindkettő meghiusult. Az anarchisták mozgólódásáról a következő táviratokat vet-tük: A rendőrség ma letartóztatott két anarchistát. Kiderült, hogy egy titkos anarchista szervezet halálra ítélte Viktor Emanuel királyt s a gyilkosság végrehajtásával a letartóztatott két embert bízták meg. A hatóságok a letartóztatást titkolják, mert azt hiszik, hogy kézrekerítik a titkos szövetség többi tagját is. A *Matino* értesülése szerint a nápolyi hatóságokat a szultán élete ellen szőtt összeesküvésről értesítették, a melynek részesei Boni Tóbiás olasz alattvaló és egy *Serriet* nevű ember. A török rendőrség azt gyanítja, hogy a két összeesküvő most Nápolyban van.

— Az angol király gyűlésében. Londonból táviratozzák: A király állapotáról ma délelőtt a következő orvosi jelentést adták ki: A király ma jól aludt. Semmi sem történt, a mi megzavarhatná a király állapotának mostani kitünő javulását. Az angol királyné táviratilag

köszönte meg a szultánnak a király megbetegedése alkalmával kifejezett részvétét és hozzá-tette, hogy a nagy aggodalom már megszűnt és a király jobban van. A brit nemzet és a többi világ részvétében nagy vigasztalást talál a királyné.

— Előléptetések az aradi jóságiigazgatóság-nál. A földmivelésügyi miniszter Kovács Gyula, Bajtai Mihály, Appel Rezső és Pravadovszky István jóságiigazgatósági számvevőségi tisztviselőket magasabb díjosztályba léptette elő.

— Az aradi függetlenségi párt hírlap-bizottságának t. tagjait tisztelettel meghívom holnap, pénteken délután öt órára, a lakásomon tartandó értekezletre. Müller Károly, pártelnök.

— Egy rendőrtiszt párbaja. Szentkirályi Béla budapesti rendőrtisztviselő ma kardpárbajt vívott Kanitz Géza bankárral. A felek háromszor csaptak össze s Szentkirályi balkeze súlyosan megsebesült. Erdekes, hogy Szentkirályi segédei is rendőrtisztek voltak: Bockelberg Ede rendőrfelügyelő és Boda Dezső rendőrkapitány.

— A lelencház ügye. Lapunk mai számában kimerítően foglalkoztunk a városnak az építendő új gyermekmenházzal leendő viszonyával. Evvel a kérdéssel foglalkozott ma a város tanácsa, mely a közgyűlésre kerülő ügyeket készítette el. A tanács a lelencház kérelméhez mindenben hozzájárult, a hozzájárulást és a telket megadni javasolja és pedig a lelencház kérelméhez képest az Atzél-féle telken. A hangulatból úgy vesszük ki, hogy a tanács javaslata aligha fog pártolásra találni a közgyűlésen, minthogy a városatyák tekintélyes része nem hajlandó a liget területén helyet adni a menháznak.

— Az aradi iparosok hitelintézete. Megemlékeztünk arról a tervről, hogy az aradi iparosok hitelszövetkezetét Aradi iparosok hitelintézete címmel részvénytársasággá akarják átalakítani. Erre nézve meg is indultak az aláírások, a melyek azonban a kellő eredményre nem vezettek. Az alapítók ennek következtében a napokban értekezletet tartottak, a melyen a terv megvalósítását az őszre halasztották.

— Felsült váltóhamisítók. Két fiatal embert jelentettek fel ma az aradi rendőrségnél váltóhamisításért. Az egyik hamisító könyvelő egy terményüzletben, a másik szabósegéd. Háromszáz koronáról szóló váltót állítottak ki s azt három aradi iparos aláírásával ellátva benyújtották leszámítolásra az Aradi Polgári Takarékpénztárnál. Le is számították a váltót, de a kifizetésnél felszólították az egyik fiatal embert, hogy hívja el a pénzátvételére valamelyik aláíró. Erre a fiatal ember eltávozott s meghatalmazással tért vissza. A meghatalmazó levél kalligrafikus, szép írása gyanús volt; nem hitték a pénztárnál, hogy iparos írta volna. Csakhamar rájöttek, hogy a váltó hamis és jelentést tettek a rendőrségen. A két fiatal embert még tegnap kiballgatták. Bár mindent tagadnak, világos, hogy a váltót hamisították.

— Nyári vásár. Holnap pénteken veszi kezdetét Aradon a nyári vásár, amelynek előszele már tegnap este jelentkezett a vihar alakjában. A külső vásár holnap veszi kezdetét, a belső kirakodó-vásár pedig vasárnap reggel, s keddig tart. A nyári vásárt két dolog szokta nálunk népszerűtessé tenni, az egyik a gyenge forgalom a másik a rossz idő. Az előbbi kétségtelenül meg lesz az idén is, mert a köznépi mégis munkával van elfoglalva s pénze még nincs, az utóbbi pedig szintén remegett már két nap óta, habár egyelőre csak széllel is.

— Épületsor a Gellérthegy alatt. Budapestről jelenti tudósítónk: Galgóczy Károly bizottsági tag fölterjesztést tett a tanácsnak, hogy a budai oldalon, a Gellérthegy alatt, az Esküteri hídfőtől a Ferenc József hídfőig egy épületsor legyen emelhető. A tanács ezt az eszmét nagyon szépnek találta, de minthogy a terv ér-

dekőben úgy a Gellérthegyet, mint a forrásokat megkellene bolygatni, az előterjesztést félretette.

— Visszaélés az érettségi vizsgán. Debrecenből jelenti tudósítónk: A debreceni felső kereskedelmi iskolában a múlt hét végén kezdődtek az érettségi vizsgák s vasárnap nyertek befejezést. A vizsgálatok utolsó napján történt az, hogy az egyik maturandus egész nonszalánsszal maga elé tette könyvét s abból szorgalmasan s bátran olvasta a neki adott tételt. Klupáthy Jenő, a tanügyi kormány képviselője észrevette a csinyt és nyomban felfüggesztette a vizsgát. Együttal tüstént kutatást tartatott. Valamennyi előtt ott volt a könyv, melyből teljes nyugodtsággal olvasták a thezist. A teljes tanári kar Klupáthy miniszteri biztos elnöklete alatt gyűlést tartott ez ügyben tegnap délelőtt. A konferenciának eredménye az volt, hogy hét tanuló egy évre, hetet szeptemberre vetett vissza újabb érettségire a bizottság. Egy maturandust pedig, éppen azt, kinél a csinyt felfedezték, arra utasítottak, hogy újabb osztályvizsgát is tegyen. A kereskedelmi felső iskola harmadik osztályában a vizsgák végeredménye az, hogy harmincöt jelölt közül tizenegy lett érett. Illetékes körökben erősen hangoztatják, hogy a csiny meg nem történte esetén mindössze három érettségizendő diák bukott volna meg. Ez a botrány azonban, melynek tanuja volt a miniszter képviselője is, nagyon depresszív hatott a tanárok hangulatára. Az ügynek szenzációs fordulata az, hogy dr. Bayer Ferenc, az intézetnek évek hosszú során át volt igazgatója, tegnap — talán ezért, talán más okból — beadta nyugdíjaztatás iránti kérvényét a kereskedő társulathoz.

— Országos vihar. Zala-Egerszegről jelenti: Tegnap délután 16 percig tartó jégeső volt, a mely az egész vidéket tönkretette. A virágzott szőlőkben alig van ép levél. A gyümölcs a sárban hever. A gabona hasznavehetetlenné vált. A veszedelem északnyugatról jött. Sok község az inség szélére jutott. Csongrádról táviratozzák: Tegnap este 7 óra tájban porfelhős szélvihar kerekedett. Utána egy óráig tartó eső esett, a mely jótékonyan hatott a vetésekre. Ma borus az idő. A buza mindenütt szépen fejlődött és holdanként 7—8 mm. hoz. A többi szemes növények is dus termést ígérnek. Szent-Gotthárdról jelenti: Tegnap délután 2 órakor óriási vihar és tíz percig tartó jégeső, majd felhőszakadás volt. A szent-gotthárdi járás nyugati részén egészen be Stájerországba minden vetés víz alatt van. A termés tönkre van téve. Este nagy köd ereszkedett le. Ma reggel a levegő rendkívül lehült. Erős északi szél fu.

— Vasuti katasztrófa Temesvárott. Temesvárról táviratozzák lapunknak: Az éjjel a temesvári pályaudvarról szabályszerű időközökben indultak Budapest felé a 748. és 768. számú tehervonatok. 1/2 órakor Valkány és Oroszlamos között a nagy viharban és sűrű sötétségben a második tehervonat beleütközött az előtte menő tehervonathoz, Papp József fekez meg halt. A második vonat részben szétrombolódott és a vágány megrongálódott, úgy hogy az összes budapesti vonatok négy órai késéssel érkeztek Temesvárra. A vasuti igazgatóság bizottságot küldött ki a helyszínére.

— Tűz gróf Potoczki lakásán. Gróf Potoczki párisi lakásán tegnap este tűz támadt, amely értékes képeket és más műtárgyakat pusztított el. Minthogy a gróf most nincs Párisban, a kárt még nem lehetett pontosan meghatározni. Hozzávetőleges becslés szerint a kár meghaladja az egy millió frankot.

— Leégett vármegyeháza. Nagy-beckerekéről táviratozzák, hogy a vármegyeház tetőzetén ma reggel 8 órakor hatalmas tetőtűz támadt. A vármegyeház egyike a legszebbeknek az egész országban s nagy volt a rémület, mikor a tüzet észrevették. A tűz reggel 8 órakor támadt a vármegyeház tetőzetén. A vármegyeház

1378—1902. tkv. sz.

Árverési hirdmény kivonat.

A m.-radnai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csont István kurticsi lakos végrehajtatónak, Gambos Julia kenézi lakos végrehajtást szenvedett elleni 800 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében, a m.-radnai kir. járásbíróság területén lévő, a gyoroki 771. számú telekkönyvben A. + 1. rsz. (254—255.) hrzi szám alatt foglalt ingatlanra 1018 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor Győrök községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

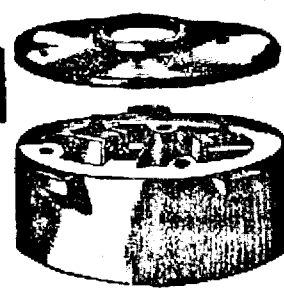
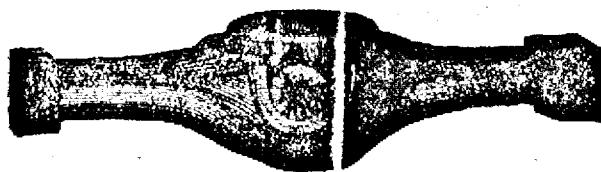
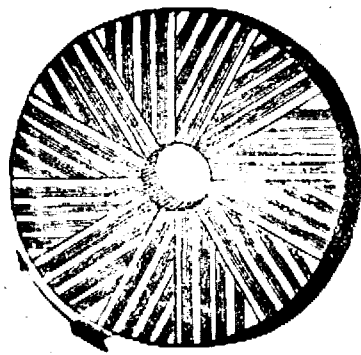
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 101 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Radnán, 1902. évi április hó 27-ik napján.

A kir. járásbíróság telekkönyvi hatósága.

Polgár,
kir. albiró.

1158

**Nagy raktár
elsőrendű portland-czement
és vízhatlan mészből.**

**≡ Az ujvidéki kova malomkövek egyedüli elárúsítása. ≡
Malom-berendezések és azokhoz szükséges eszközök és anyagok:**

Sárospataki és franczia malomkövek. valódi svájci malomkö ésítő szerszámok, franczia kőszőrűkövek, kül- és belföldi gépszijak, hengerszékek, liezselyem szövöttek, felvonó hevederek, serlegek, serleg-csavarok, fa-szj korongok, kötél korongok, legjobb minőségű kenőanyagok, zsák-taligák, ólom-zárak stb.

Szesz-gyarak részére: Különböző jó minőségű gép és henger olajok, sűrítő anyagok, asbest-lemezek, asbest zsinórok, Burgmann-féle tömitések, olajbelek. Hungaria-frictions zsinórok, kautsuk-árak, kender tömitések, fessmérők, ellenőr. ő csapok, vizállást mutató készletek, sárga és vörös rézcsövek, kovácsolt vascsövek és összekötő részei, gőzhenger kenő-szelenczék, Stauer-féle kenő-szelenczék, önműködő kenő-szelenczék sárga rézből.

Cséplőgépek és locomobil javításához szükségelt dobsinek, dobsin-csavarok, locomobil forrcsövek, csősűrítő gépek, sodrony és sörte csőkefék, csavar metszők, csavar-kulcsok, réteg-fém, reszelők, szerszám aczél, cséplőgég rosta-lemezek, tápszivattyu kautsuk csövek, emelő gépek stb.

Gazdaságok részére: gazdasági, raktármérlegek, gabona-zsákok, legjobb minőségű cséplőgép-, locomobil-, kazal-, szekér- takaró ponyvák, gép olajok, gépszir, kocsikenőcs, petroleum, carbolineum fedéllemezek és szegek, kerti és tüzi fecskendők, kender tömlők, cukorrépa-művelő eszközök stb.

Szőlőszetek részére: borsajtók, bor-szivattyúk, prima minőségű kacsuk-tömlők, perme-tezők és alkatrészei, kékkő kénpor fuvo stb. — Legjobb minőségekben és a legjutányosabb árakon kaphatók

358

Magyari Ferencz.

gép-, szerszám- és műszaki kellékek üzletében

Aradon. Zrinyi-utca 6. szám. — Megyei és városi telefon 30 szám.

Értesítés!

A cs. és kir. 7. hadtest csapatjai számára 1902. évi szeptember hó 1-től 1903. évi augusztus hó 31-ig szükséges széna, zabos abrakbabó, alomszalma, ágyszalma, tűzifa és szén — és részben zabnak ajánlati tárgyalás utján való biztosítása kiiratik.

Tekintettel az egyuttal a főszolgabírói, a városi (fő) kapitányi, a községi hivatalok, gazdasági egyletek, kereskedelmi és iparkamarák és a cs. és kir. katonai állomásparancsnokságokhoz több példányban küldött és ezen kívül falragaszok utján közhírré tett hirdetményekre, továbbá hivatkozással a temesvári, aradi, nagyváradi és szegedi katonai élelmezési raktároknál d. e. 9—11 óráig betekinhető és ivenkint 8 fillérért kapható szállítási feltételek füzetére, e helyen még a következők tételnek ezennel közhírré:

A tárgyalás megtartatik				Az évi szükséglet a cs. és kir. csapatok számára körülbelül										
mely napon	mely állomáson és hivatalban	mely állomás számára	mely időtar-tamra		zabból	szénából	zabos abrakbabó	alomszal-mából	ágyszal-mából	szecska-szalmából	kemény tűzifából	kőszénből		
			től	ig									m é t e r m á z s a	
1902. évi július hó 15-én d. e. 10 órakor	Temesvárott	Temesvár	1902. szeptember hó 1.	1903. augusztus hó 31	—	9655	700	5518	1110	186	5891	24		
		Fehértemplom			—	—	—	—	—	1406	—			
		Karánsebes			153	125	—	77	135	—	507	—		
		Nagy-Kikinda			—	—	—	—	—	259	900			
		Nagy-Becsckerek			153	125	—	77	132	—	416	—		
		Lugos			—	—	1211	93	—	278	—			
		Pancsova			123	100	—	61	120	—	312	—		
1902. évi július hó 18-án d. e. 10 órakor	Aradon	Arad vár és város			—	5277	2000	4494	674	—	2000	1020	—	—
		K.-Szt.-Miklós			—	4002	—	2184	81	—	172	—	—	—
		Békés-Csaba			154	124	—	77	132	—	480	—	—	—
		Szeged			—	—	—	—	—	—	1678	250	—	—
1902. júl. 15-én d. e. 10 órakor	Nagy-váradon	Nagyváradi			—	10620	—	6260	850	—	—	—	—	3300
		Debreczen			—	7300	—	4500	500	—	1300	1200	—	—

Temesvárott, 1902. évi június hóban.

A cs. és kir. hadtest hadbiztossága.

TELEFON 40.

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.**Cséplő garnitúra**Cleyton és Schuttlevort gyárt-
mányu 8-as,**teljes felszereléssel**

kitünő karban

olcsón eladó.

Megtekinthető 1156

Geröcs B. urnál

Aradon, Választó-utca 12. sz.

920—1902. tkvi sz.

Árverési hirdetés kivonat.

A m.-radnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktória tak. és hit. intézet végrehajtható, Kacsuban Todor és Mikulicza Szaveta végrehajtást szenvedett elleni 800 kor s járuléka iránti végrehajtási ügyben a m.-radnai kir. járásbíró területén lévő, a mondorlaci 28. sz. tjkvben A. I. 1. sz. 47/a. hrzi sz. belsőre 945 korona és a mondorlaci 164. sz. tjkvben A. I. 6. sz. 321—322/b. hrzi sz. belsőre és A. I. 7—10. sz. 791/b—1., 811/b—1., 1092/a—2., és 1151/a—2. hrzi sz. a foglalt külsőségre 1126 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi július hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor Mondorlak községhez tartozó megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 94 kor. 50 fillért, és 112 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Radnán, 1902. évi április hó 30.

A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága.

Polgár,

kir. albiró.

Magy. kir. államv. budapest-jobbparti
üzletvezetősége.

18012—1902. II. sz.

Pályázati hirdetés.

A palánkai hajóállomás mellett levő ügynökségi épületet, továbbá árnyékszék és rakodót eladni óhajtván, azok megvételére ezenel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A pályázati feltételek az alulirt üzletvezetőség pályafenntartási és építési osztályának (Külső Kerepesi-uti házcsoport) hivatalos helyiségében, nemkülönbön szabadkai osztálymérnökségünknel és a palánkai állomási főnökségnel díjtalanul megszerezhetők. Írásbeli megkeresésre a pályázati feltételek posta útján is megküldetnek.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzelt zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1902. évi július hó 16-án déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal: „Ajánlat a palánkai hajóállomás mellett levő építmények megvételére.”

Bánatpénz fejében legkésőbb 1902. évi július hó 15-éig déli 12 óráig az ajánlati összeg 50%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunkban (Külső kerepesi uti házcsoport) lefizetendő.

Az értékpapírok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi, — 14 napnál nem régebb — utolsó árfolyama szerint, denévértékét meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1902. évi június hó 17-én.

A budapest-jobbparti
üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Permetező

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hőnig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

**tüzi fecskendők,
borszivattyúk,****kutak és gummi tömlők**

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

Magy. kir. államv. üzletv. Szegeden.

17959—1902. III. sz.

Pályázati hirdetés.

A Nagy-Kikinda állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezenel nyilvános pályázat hirdetetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1902. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi november 30-ig. Bérllőnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezé-
re:

I—II. oszt. étterem, 1 tálaló helyiség a földszinten, 1 tálaló helyiség a pinczében, főző konyha és mosogató helyiség, mosó konyha, éleskamra, padlás, 3 pincze, jégverem, továbbá lakásul: 2 szoba, cselédszoba. Használatra átengedtetik a III. oszt. váró- és étterem és a felv. épület előtti verenda egy része.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fönt kiirt Nagy-Kikinda állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbön kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi augusztus hó 8-án déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota, I-ső emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1902. évi augusztus hó 7-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályu váró- és étterem fűtése és világításának felét a m. k. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti, vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számítottatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tételre figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1902. évi június hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A haj eredeti színétvisszanyerjük a **Hajós-féle****Hajregenerator**

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehéreműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hőfehér fogakat egyedül a **Hajós-féle****Venus Antiseptikus fogpép**

használatával nyerhetünk. egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpéptégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.